

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 226/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou, Komárňanská 100, Hurbanovo, proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4T/12/2023-979 z 5. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4T/12/2023-979 z 5. januára 2026 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom, ako aj odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4T/12/2023 z 12. júna 2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/62/2024 z 13. novembra 2024 uznaná za vinnú zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní ôsmich mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na osemnásť mesiacov. Zároveň jej súd uložil povinnosť nahradiť poškodenú spôsobenú škodu vo výške 11 356, 80 eur.

3. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 4T/12/2023-962 z 9. októbra 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 9. októbra 2025“) rozhodol o uplatnenej náhrade trov právneho zastúpenia poškodenej tak, že podľa § 557 ods. 1 v spojení s § 558 ods. 1 Trestného poriadku poškodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], priznal odmenu, náhradu hotových výdavkov, náhradu za stratu času a cestovné podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a § 7 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov v celkovej sume 3313,48 eur. Okresný súd uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť predmetnú sumu na účet splnomocnenca poškodenej – advokátky [REDAKOVANÉ].

4. O sťažovateľkinej sťažnosti podanej proti tomuto uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2025 samosudca okresného súdu rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje najmä absenciou odpovede všeobecného súdu na jej relevantné sťažnostné námietky, k čomu v konkrétnosti uvádza:

- a) sťažnostný súd nedostatočne vyriešil otázku účelnosti úkonov splnomocnenca poškodenej;
- b) absentuje odpoveď na námietky o potrebe priznania náhrady trov podľa iných ustanovení vyhlášky, ako boli priznané, a na s tým súvisiacu otázku nepomeru odmeny obhajcu a splnomocnenca poškodeného (ktorá je nepomerne vyššia);
- c) nenašla odpoveď na to, že výška škody nebola v trestnom konaní spochybnená a nemusela byť v adhéznom konaní preukazovaná a vo vzťahu k nej nebolo vykonávané dokazovanie v prípravnom konaní;
- d) fakt, že poškodená je osobou vyššieho veku, nie je zákonným kritériom pre rozhodnutie o náhrade trov konania;
- e) k porušeniu práv podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy došlo priamym dosahom napadnutého uznesenia do jej majetkových práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažovateľkinej sťažnosti podanej proti uzneseniu (vyššieho súdneho úradníka) okresného súdu z 9. októbra 2025 o priznaní odmeny, náhrady hotových výdavkov, náhrady za stratu času a cestovného poškodenej v sume 3 317,48 eur z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia.

7. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou, resp. dohovorom garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa (náhrady) trov konania, je ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý, vychádzajúc z toho, že problematika trov konania má

vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o trovách konania pristupuje iba výnimočne (porovnaj m. m. IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, IV. ÚS 583/2018). To však ale neznamená, že takýmito rozhodnutiami by nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov. Otázka (náhrady) trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémneho rozporu s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepiateho formalizmu), či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia. Takýto postup všeobecného súdu nemôže byť tolerovaný, lebo predstavuje v konečnom dôsledku zásah do základného práva účastníka (m. m. III. ÚS 634/2015).

8. Potrebné je tiež pripomenúť, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť jednotlivca pred skutkovými a právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

9. Úlohou ústavného súdu bolo prerokovať relevanciu argumentácie sťažovateľky o nedostatočnom vysporiadaní sa s jej sťažnostnými námietkami týkajúcimi sa nevyriešenia otázky účelnosti úkonov splnomocnenkyne poškodenej a nesprávnej aplikácie ustanovenia vyhlášky.

10. V prvom rade je potrebné uviesť, že námietky podľa bodu 5 písm. b) a c) tohto uznesenia sa vo svojej podstate týkajú nesprávnej aplikácie práva. Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii, že v jej prípade bolo potrebné aplikovať § 12, a nie § 10 vyhlášky. K uvedenému ústavný súd poukazuje na to, že každý má právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 653/2025). O svojvoľné uplatnenie práva pôjde napr. v prípade, keď v žiadnom prípade nemožno za použitia štandardných techník výkladu a aplikácie právnych noriem dospieť pri jasnom a s ohľadom na obsah i účel právnej normy jasne interpretovateľnom a bezrozpornom znení právnej normy k takým záverom o jej aplikovateľnosti alebo neaplikovateľnosti na dokázaný právny a skutkový stav, ktoré zvolí sudca, prísediaci sudca alebo rozhodca rozhodcovského súdu v dotknutom rozhodnutí (m. m. II. ÚS 262/2019). Musí ísť zároveň vzhľadom na všetky právne a skutkové okolnosti konkrétnej veci o zjavne nelogickú a textu a účelu právnej normy odporujúcu (ne)aplikáciu alebo interpretáciu právnej normy (t. j. nepôjde o prípady, keď sa konajúci súd legitímne pokúsi o *analógiu iuris* alebo *analógiu legis*, resp. o sudcovské dotváranie práva z dôvodu medzier v zákone a na účely rešpektovania zákazu *denegatio iustitiae* a pod.) (m. m. II. ÚS 342/2025).

11. Podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví... . Poškodený má právo... sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo ich doplnenie, predkladať dôkazy, nazeráť do spisov a preštudovať ich zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom

zasadnutí konanom o odvolaní alebo o dohode o priznaní viny a prijatí trestu, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Podľa § 53 ods. 1 Trestného poriadku poškodený sa môže dať zastupovať splnomocnencom a podľa § 54 ods. 1 Trestného poriadku splnomocnenec poškodeného je oprávnený robiť za poškodeného návrhy na vykonanie dôkazov, podávať žiadosti a opravné prostriedky, je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť poškodený. Podľa § 557 ods. 1 Trestného poriadku súd ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých pribratím splnomocnenca. Podľa § 553 ods. 4 Trestného poriadku zástupca z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom pre konanie o občianskoprávných veciach. Je tomu tak preto, že zástupca z radov advokátov v tomto konaní neplní úlohy obhajcu v trestnom konaní, ale zástupcu poškodeného tak, ako keby išlo o civilný proces.

12. Okresný súd prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka postupoval pri rozhodovaní o výške odmeny a náhradách hotových výdavkov vzhľadom na absenciu osobitnej právnej úpravy v súvislosti s náhradou trov poškodeného vzniknutých splnomocnenecovi podľa § 553 ods. 4 Trestného poriadku, v dôsledku čoho aplikoval pri výpočte odmeny za jednotlivé úkony § 10 ods. 1 vyhlášky, pričom jednotlivé úkony identifikoval podľa § 14 vyhlášky, keďže boli vykonané v trestnom konaní. Samosudca následne odobril tento postup, keď uviedol, že postup podľa § 10 vyhlášky bol zvolený z dôvodu, že splnomocnenec poškodenej z radov advokátov neplnil úlohy obhajcu v trestnom konaní, ale zástupcu poškodeného tak, ako keby išlo o občianske súdne konanie.

13. Okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy sú logické a ústavne akceptovateľné. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že samosudca sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi sťažnosťou namietaného uznesenia okresného súdu (vydaného vyšším súdnym úradníkom) z 9. októbra 2025, ktoré viedli k uloženiu povinnosti odsúdenej (sťažovateľke) na náhradu trov konania poškodenej v trestnom konaní podľa § 557 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj so spôsobom vyčíslenia týchto trov. Keďže Trestný poriadok nemá osobitnú právnu úpravu v súvislosti s náhradou trov poškodeného vzniknutých pribratím právneho zástupcu, okresný súd postupoval analogicky podľa § 553 ods. 4 Trestného poriadku, ktorý upravuje nároky zástupcu z radov advokátov ustanoveného poškodenému a odmenu a náhrady splnomocnenca poškodenej priznal podľa advokátskej tarify pre konanie o občianskoprávných veciach (podľa § 10 a nasl. vyhlášky). Napadnuté uznesenie okresného súdu v nadväznosti na odôvodnenie uznesenia okresného súdu z 9. októbra 2025 vydaného vyšším súdnym úradníkom nie je podľa názoru ústavného súdu svojvoľné ani zjavne neodôvodnené (m. m. I. ÚS 43/2014). Skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným.

14. Sťažovateľka ďalej namieta nedostatočné vysporiadanie sa s otázkou účelnosti úkonov splnomocnenkyne poškodenej [bod 5 písm. a) a d) tohto uznesenia], t. j. účelného uplatnenia nároku v trestnom konaní. V konkrétnosti namieta, že nedostala odpoveď na argument, že vo veci neboli špecifikované/oddelené úkony spojené s účelným uplatnením náhrady škody a týkajúce sa merita

veci, ako aj na to, že nárok na náhradu trov konania nemá svedok v trestnom konaní, ktorým zároveň bola poškodená.

15. Ako je zrejmé z obsahu napadnutého uznesenia, samosudca neignoroval sťažovateľkinu námietku týkajúcu sa účelnosti úkonov týkajúcich sa uplatnenia jej nároku v trestnom konaní. Poukázal na to, že poškodená si uplatnila nárok na odmenu za úkony, ktorých sa zúčastnila jej splnomocnenkyňa. Samosudca vyhodnotil, že každý úkon, na ktorom sa zúčastnila, bol úkonom smerujúcim k účelnému uplatneniu nároku poškodenej. V tejto súvislosti na doplnenie uviedol, že poškodená je osobou vyššieho veku, ktorá v čase úkonov mala minimálne 74 rokov. K predmetnej odpovedi poskytnutej samosudcom nemá ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska pripomienky, a to z dvoch hlavných dôvodov. Prvým z nich je fakt, že z uvedenej odpovede jasne vyplýva, že účelnosťou pertraktovaných úkonov sa samosudca zaoberal, ako celok ich (síce stručne) vyhodnotil a vyjadril presvedčenie o ich účelnosti. Nemožno sa stotožniť so sťažovateľkinou námietkou týkajúcou sa zmienky o veku poškodenej, keďže ústavný súd porozumel predmetnému dodatku samosudcu, ktorý prirodzene prepojil s posudzovanou účelnosťou. Zároveň je nutné uviesť, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nenamietala, ktoré úkony neboli vykonané účelne, a bola za ne priznaná odmena. Sťažovateľka tak v konkrétnosti nerozporevala jednotlivé úkony a dopad priznania odmeny na ňou namietané práva. Práve kombinácia popísaných dôvodov, fakt, že ústavný súd je vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý k rozhodnutiam všeobecného súdu týkajúcim sa (náhrady) trov konania, ako aj skutočnosť, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, viedlo ústavný súd k záveru, že v okolnostiach prerokúvanej veci považoval odôvodnenie okresného súdu za dostatočné, a tým aj za ústavnoprávne akceptovateľné.

16. Ústavný súd uzatvára, že okresný súd odpovedal na sťažovateľkine argumenty adekvátnym, logickým a ústavne udržateľným spôsobom. Napadnuté uznesenie okresného súdu nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi jeho obsahom a označenými právami sťažovateľky garantovanými ústavou a dohovorom, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť porušenie označených práv po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Osobitne vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prepojila namietaný zásah do majetkových práv s tvrdeniami o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia. Pretože nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením a možným porušením základného práva na spravodlivé súdne konanie, nemožno vzhľadom na okolnosti prerokúvanej veci uvažovať ani o porušení sťažovateľkinho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy. Z uvedených dôvodov odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (bod 1 výroku uznesenia).

17. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom. Ústavný

súd uvádza, že vzhľadom na popísané skutočnosti a odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

18. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu